

Ανάγκη κριτικής αποτίμησης και δημιουργικής αξιοποίησης

Δημήτρης Δεσύλλας*

Στη σημερινή δυστοπική εποχή του φονικού-ολοκληρωτικού καπιταλισμού, της πολεμικής φρίκης και της περιβαλλοντικής καταστροφής, του «τραμπισμού» και του καλπάζοντος ευρωφασισμού, της χρεοκοπίας και του εξευτελισμού όλων των αριστερών διαχειριστικών λύσεων (τύπου ΣΥΡΙΖΑ, Podemos, De Linke κ.ά.), είναι επιτακτική η ανάγκη της επανεξόρμησης των απελευθερωτικών κομμουνιστικών ιδεών. **Για τη δημιουργία συνολικού επαναστατικού «αντίπαλου δέους» στην αστική πολιτική.** Όρος και προϋπόθεση γι' αυτό είναι η κριτική αποτίμηση και δημιουργική αξιοποίηση της διπλής εμπειρίας της νίκης και της ήττας της μεγάλης Οκτωβριανής Επανάστασης του 1917.

Οι μπολσεβίκοι και ο Λένιν νίκησαν τον Οκτώβρη του 1917 γιατί είχαν:

α) επίκαιρη-επαρκή ανάλυση για τον καπιταλισμό της εποχής τους,

β) στρατηγική στόχευση την εργατική εξουσία και τον σοσιαλισμό-κομμουνισμό,

γ) επαναστατική τακτική απέναντι στον Κερένσκι και τον πόλεμο,

δ) βαθιά πίστη στον επαναστατικό ρόλο της εργατικής τάξης και των Σοβιέτ των εργατών-φτωχών αγροτών- στρατιωτών και κυρίως

ε) **μάχιμο επαναστατικό κόμμα συντρόφων ομοϊδεατών**, με υψηλό αλληλοσεβασμό και αλληλεγγύη μεταξύ τους, ακόμη και στις διαφωνίες τους.

Ο Κόκκινος Οκτώβρης ηττήθηκε τελικά γιατί, με σημείο καμπής την επικράτηση της αντεπαναστατικής σταλινικής ηγεσίας τη δεκαετία του 1930, έχασε την επαναστατική προωθητική του δύναμη στη σκληρή ταξική πάλη που μαινόταν στην κρίσιμη μεταβατική περίοδο προς τον σοσιαλισμό- κομμουνισμό (δεν υπήρξε σοσιαλισμός, ούτε φυσικά κομμουνισμός). Σκληρή ταξική πάλη με σκοπό την επικράτηση-κυριαρχία των μη εκμεταλλευτικών και επαναστατικών σχέσεων πάνω στις διατηρούμενες-αναζωπυρούμενες εκμεταλλευτικές και μη επαναστατικές σχέσεις.

Συγκεκριμένα ηττήθηκε γιατί:

α) η **κοινωνικοποίηση** των μέσων παραγωγής γρήγορα ακρωτηριάστηκε σε κρατικοποίηση,

β) τα **Σοβιέτ** απονεκρώθηκαν,

γ) ο **εργατικός έλεγχος** εξορίστηκε και μετατράπηκε

δ) το **εργοστάσιο και η παραγωγή** αντιμετωπίστηκαν ως «τεχνικός χώρος» (τεϊλορισμός) **και όχι ως πολιτικός χώρος**, όπου εκεί πριν απ' όλα θα έπρεπε να εγκαθιδρυθεί και να ασκηθεί η εργατική εξουσία και δημοκρατία,

ε) ο **διεθνισμός** έγινε μια καρικατούρα υπεράσπισης της «σοσιαλιστικής πατρίδας» και των κρατικών συμφερόντων της ΕΣΣΔ,

στ) το **κόμμα** μετατράπηκε στον κύριο ιδεολογικό, πολιτικό και κατασταλτικό φορέα «νομιμοποίησης» της κρατικής εξουσίας και

ζ) η **εργατική δημοκρατία (επαναστατική δικτατορία του προλεταριάτου κατά τον Μαρξ)** μετατράπηκε σε **κρατική-κομματική δικτατορία επί του προλεταριάτου!**

Η υποχώρηση της επαναστατικής διαδικασίας οδήγησε σε ανάπτυξη και ενδυνάμωση εκμεταλλευτικών στρωμάτων, είτε «παλιών» (π.χ. κουλάκοι, έμποροι μέσω της ΝΕΠ) είτε «νέων» (τεχνικοί, ανώτερα στρώματα της παραγωγής, κρατική ιεραρχία). Τα ενδιαμέσαστικά στρώματα, το διευθυντικό στρώμα, η «εργατική αριστοκρατία» και μεγάλο τμήμα της κομματικής ηγεσίας μετασχηματίστηκαν σε μια **νέα, ιδιότυπη άρχουσα τάξη**. Με δεδομένες τις δυσκολίες που προκαλούσε ο διεθνής καπιταλιστικός ανταγωνισμός, το κράτος αντί να μπει σε διαδικασία επαναστατικής απονέκρωσης, βαφτίστηκε αργότερα «παλλαϊκό κράτος», γιγαντώθηκε και έγινε όργανο της νέας κυρίαρχης τάξης. Δημιουργήθηκε έτσι ένα **ιστορικά ιδιόμορφο εκμεταλλευτικό καθεστώς**.

Με όλα αυτά η μεταβατική κίνηση προς τη νέα κοινωνία του σοσιαλισμού-κομμουνισμού αντιστράφηκε. **Με τελική κατάληξη την κατάρρευση (όχι ανατροπή, όπως αυθαίρετα ισχυρίζεται το ΚΚΕ) αυτού του ιδιόμορφου εκμεταλλευτικού καθεστώτος**. Οι συνέπειες ήταν τραγικές και μακροπρόθεσμες όχι μόνο για τον σοβιετικό λαό, αλλά για την

εργατική τάξη και τους λαούς όλου του κόσμου.

Η κριτική μας στη μακρόχρονη αντίστροφη μετάβαση και την τελική κατάρρευση γίνεται «από τα αριστερά», **από τη σκοπιά της υπεράσπισης της Οκτωβριανής Επανάστασης**. Είναι κριτική αρχών, δεν μπορεί με τίποτα να ταυτιστεί με τον πρωτόγονο και χυδαίο αντικομμουνισμό των αστών και των φασιστών. Δεν υποτιμά τις μεγάλες κοινωνικές και δημοκρατικές κατακτήσεις του Οκτώβρη, ούτε τη σημαντική συμβολή της Σοβιετικής Ένωσης στη μεγάλη αντιφασιστική νίκη. Η κριτική αυτή αποτελεί έμπνευση σε κάθε αγωνιστή που επιμένει και σήμερα επαναστατικά, εφόδιο για κάθε σκεπτόμενο Αριστερό άνθρωπο. Είναι προωθητική δύναμη και καθοριστική συμβολή στις νέες επαναστάσεις της εποχής μας. **Που για να νικήσουν οριστικά πρέπει να καθοδηγούνται σ' όλη τη διαδρομή τους από τον τελικό σκοπό που είναι η αναπτυγμένη κομμουνιστική κοινωνία.**

Σε αυτή τη νέα κοινωνία:

α) Έχουν μαραθεί, απονεκρωθεί και αμετάκλητα καταργηθεί το κράτος, τα κόμματα και κάθε ταξική, καταπιεστική και αποξενωτική πλευρά της πολιτικής. **Ο πολιτισμός και η ελεύθερη αντιπαράθεση των πολιτιστικών ρευμάτων και τάσεων γίνονται η μοναδική κινητήρια δύναμη** της διαρκούς επαναστατικής αυτοανάπτυξης της κάθε κοινωνικής προσωπικότητας.

β) Κατακτιέται η πλήρης απελευθέρωση της αντίθεσης «φύσης - κοινωνίας» από τα δεσμά της αλλοτρίωσης, της καθυστέρησης, της εχθρότητας και της καταστροφής, ως καθολικό μέτρο και δείκτης για την ταυτόχρονη ποιοτική αναβάθμιση της κοινωνίας και της φύσης. **Με δυο λόγια, κατακτιέται η πλήρης αρμονία του ανθρώπου με το «ανόργανο σώμα του» που είναι η φύση (Μαρξ).**

Στα 80χρονα του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και του ΔΣΕ, του Δεκέμβρη 1944 αλλά και της Βάρκιζας, οι αγωνιστές του ΝΑΡ και οι ευρύτερες δυνάμεις της **«Πρωτοβουλίας για ένα σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα»** καλούμαστε να συμβάλουμε στην επανεξόρμηση των κομμουνιστικών ιδεών με βάση τις σύγχρονες ανάγκες και τις νέες υλικές δυνατότητες της εποχής μας. Ετσι θα τιμήσουμε έμπρακτα τη μνήμη του αγαπημένου και αξέχαστου συντρόφου μας **Στάθη Παπαστεφανάτου**, που μέχρι την τελευταία του πνοή πάλευε γι' αυτή την ευγενική υπόθεση.

Δημοσιεύθηκε στην «Εφημερίδα των Συντακτών» (18/10/24)

*Μέλος του NAP και της «Πρωτοβουλίας για ένα σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα»